

## การปรับตัวกลับสู่การเรียนรู้ของนักศึกษาปริญญาตรีคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในช่วงหลังวิกฤตโควิด-19

### The Readaptation to Onsite Learning of Undergraduate Students, Faculty of Science, Silpakorn University in a Post-COVID-19 Crisis

นลินี ยันตรีสิงห์ (Nalinee Yantrisingh)\*

วรวรรณ เขียวหอม (Warawan Keawhom)\*

กมลชนก พานิชการ (Kamolchanok Panishkan)\*\*

#### บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปรับตัวกลับสู่การเรียนรู้ของนักศึกษาปริญญาตรีคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2565 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ จำนวนตัวอย่าง 203 คน เครื่องมือวิจัยที่ใช้คือแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคล และการปรับตัวของนักศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนและการบริหารเวลา ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ด้านอารมณ์และสุขภาพจิตและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ข้อมูลถูกนำมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ สถิติทดสอบไคสแควร์ และเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนรู้ระหว่างชั้นปีการศึกษาโดยใช้สถิติทดสอบครัสคัล-วอลลิส ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการปรับตัวมากที่สุดในด้านการเรียนและการบริหารเวลา ในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมนักศึกษามีระดับการปรับตัวมากที่สุดในเรื่องการให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม และการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของคณะ นักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการปรับตัวน้อยถึงน้อยที่สุดในเรื่องความรู้สึกกังวลหรือกลัวในการออกจากบ้าน ความรู้สึกกังวลหรือกลัวเมื่อต้องเรียนในห้องที่มีผู้เรียนจำนวนมาก ในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย นักศึกษาต้องปรับตัวมากที่สุดในเรื่องการดำเนินงานเกี่ยวกับงานทะเบียนและเอกสารต่างๆ ที่ต้องมีกระบวนการที่ยุ่งยากและขั้นตอนที่มากขึ้น แต่นักศึกษามีความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ผลการวิเคราะห์ความเกี่ยวพันระหว่างระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนรู้ในช่วงหลังวิกฤตโควิด-19 และตัวแปรอิสระ พบว่าตัวแปรที่ส่งผลต่อระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนรู้ในช่วงหลังวิกฤตโควิด-19 คือ ชั้นปีที่ศึกษา โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีระดับการปรับตัวมากที่สุดในทุกด้าน

**คำสำคัญ :** การปรับตัวในการเรียน การเรียนออนไลน์ การเรียนออนไลน์ ช่วงหลังวิกฤตโควิด-19

\*นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

\*\*รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

## ABSTRACT

The purpose of this research was to study the re-adaptation to onsite learning of undergraduate students, faculty of Science, Silpakorn university in a post-COVID-19 crisis in the second semester of academic year 2022. The data was collected by stratified random sampling for a total of 203 students. The research instrument used was a questionnaire containing personal data and adaptation of students in 4 aspects, namely study and time management, society and environment, emotional and mental health, and participation in university activities. The data was analyzed using frequency, percentage, chi-square test and comparing the differences in the degree of adaptation back to onsite learning between each academic year using the Kruskal-wallis test. The results showed that most students were the most adaptable in terms of study and time management. In terms of society and environment, students were the most adapted to cooperation in group work and dress according to the regulations of the faculty. Students had little or minimal adaptation to feelings of anxiety of leaving home and fear of studying in a crowded room. In terms of participation in university activities, students were most adapted to the operations of registration and documents that requires a complicated process and more steps but they were willing to participate in university activities. Results of association analysis between the re-adaptation to onsite learning after the COVID-19 crisis and independent variables were found that the variable that affected adaptation was the year of study. The 4th year students had the most level of adaptation in all aspects.

**Keywords :** adaptation in learning, onsite learning, online learning, a post-COVID-19 crisis

## บทนำ

จากสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19 (Corona-virus Disease 2019) ในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมาได้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของบุคคลทั้งในด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสุขภาพกายและจิตใจ รวมถึงมีผลกระทบอย่างรุนแรงด้านการศึกษาในทุกระดับตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับมหาวิทยาลัย ทำให้การเรียนการสอนแบบชั้นเรียนถูกปิดลงและปรับเปลี่ยนมาทำการเรียนการสอนระยะไกลทางช่องทางดิจิทัลทีวีหรือแบบออนไลน์แทน นักเรียน นักศึกษารวมถึงอาจารย์ต้องมีการปรับตัวเพื่อเรียนรู้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการศึกษาแบบใหม่เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามเมื่อมองในผลกระทบเชิงบวกพบว่าสถานศึกษาต้องมีการเปลี่ยนแปลงและเป้าหมายในการจัดการศึกษา ต้องมีการปรับปรุงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มีคุณภาพ ต้องมีการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ที่น่าสนใจ รวมถึงต้องมีการวัดประเมินผลแบบใหม่ให้เหมาะสมกับสถานการณ์มากขึ้นด้วย (Boonleang and Pratoun, 2022)

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้มีการจัดการเรียนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ตามประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่องมาตรการและการเฝ้าระวังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ฉบับที่ 11 (Matichon, 2021) ทำให้นักศึกษาต้องมีการปรับตัวให้สอดคล้องกับการเรียนออนไลน์ทำให้เกิดผลกระทบต่อการศึกษาในหลายด้าน เช่นนักศึกษาและผู้ปกครองต้องมีการค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นเพื่อซื้อเครื่องมือทางด้านเทคโนโลยีและค่าอินเทอร์เน็ต นักศึกษาถูกจำกัดจำนวนในการเข้าชั้นเรียน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่ต้องทำในชั้นเรียนได้ เนื่องจากต้องเว้นระยะห่างทางสังคม (Tuan, 2020) นอกจากนี้ด้านอารมณ์และสุขภาพจิตพบว่านักศึกษามีความเครียดและวิตกกังวลเกี่ยวกับการอยู่บ้าน สภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะกับการเรียนและด้านการเข้าร่วมกิจกรรมต่างของมหาวิทยาลัย ที่มีความจำเป็นในการจัดจะต้องเว้นระยะห่างทางสังคม 1-2 เมตร ในการสำรวจการเตรียมความพร้อมและการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์โควิด-19 ของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนออนไลน์ในภาคต้นปีการศึกษา 2564 สูงกว่าภาคปลายการศึกษา 2563 การจัดการปัญหาความเหนื่อยล้ามีความแตกต่างกันระหว่างเพศ เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้มีความพร้อมแตกต่างกันระหว่างชั้นปี ในภาพรวมการปรับตัวด้านการใช้เทคโนโลยีและระบบการเรียนออนไลน์มีความสำคัญมากที่สุด ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (GPA) เมื่อพิจารณาการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ในด้านต่างๆ ที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนออนไลน์ในภาพรวม พบว่า การปรับตัวด้านสุขภาพกายและจิตใจมีความสำคัญมากที่สุด (Chayapha and Sittiwadee, 2021) มหาวิทยาลัยศิลปากรได้ออกมาตรการเยียวยาช่วยเหลือนักศึกษา โดยการจัดตั้งกองทุนเงินช่วยเหลือ 130 ล้านบาทเพื่อเตรียมพร้อมรับมือและแก้ปัญหาโดยการมอบทุนการศึกษาให้กับนักศึกษา มีการคืนค่าธรรมเนียมการศึกษาบางส่วนและผ่อนผันค่าธรรมเนียมการศึกษา พร้อมสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนออนไลน์ จัดหาซิมอินเทอร์เน็ตให้กับนักศึกษาฟรี อีกทั้งยังมีการลดค่าหอพักและยังได้ช่วยเหลือโดยการจ้างงานนักศึกษาปัจจุบันและนักศึกษาเก่าที่ยังไม่มีงานทำเพื่อเป็นรายได้เสริมด้วย

หลังจากสถานการณ์โควิด-19 ได้เริ่มระบาดน้อยลง กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19) เป็นโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2565 ดังนั้นคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงกำหนดให้กลับมาจัดการเรียนการสอนแบบออนไซต์ 100% ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ทำให้นักศึกษาต้องมีการปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอีกครั้งเพื่อให้สามารถกลับมาดำเนินชีวิตไปตามความปกติแบบใหม่ (new normal) ภายใต้การเอาใจใส่ความกังวลในการติดเชื้อที่ยังคงอยู่ เช่น การใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลาเมื่ออยู่ในห้องเรียน การปฏิบัติตัวเมื่อต้องทำกิจกรรมหรือทำปฏิบัติการ และการเว้นระยะห่างระหว่างเพื่อนและอาจารย์ รวมถึงการสร้างแรงจูงใจและสมาธิในการเรียนในชั้นเรียน การมีระเบียบวินัยในการเข้าเรียนให้ตรงตามเวลาและการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบ และการทำกิจกรรมของคณะหรือมหาวิทยาลัยที่ต้องมีขั้นตอนที่ยุ่งยากตามมาตรฐานทางสาธารณสุข

จากสภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของนักศึกษาดังกล่าวข้างต้น งานวิจัยนี้จึงต้องการศึกษา การปรับตัวกลับสู่การเรียนออนไลน์ช่วงหลังวิกฤตโควิด-19 ของนักศึกษาปริญญาตรีคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยพิจารณาองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนและการบริหารเวลา ด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม ด้านอารมณ์และสุขภาพจิต และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ซึ่งผลของการศึกษาจะเป็นแนวทางในการวางแผนเพื่อปรับปรุงและให้ความช่วยเหลือให้นักศึกษาให้สามารถปรับตัวในการ เรียนออนไลน์หลังวิกฤตโควิด-19 ส่งผลให้มีสุขภาพจิตที่ดี มีความสุขในการเรียน ตลอดจนเป็นแนวทางใน จัดการเรียนการสอนและจัดสภาพแวดล้อมของคณะและมหาวิทยาลัย

## วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปรับตัวกลับสู่การเรียนออนไลน์ในช่วงหลังวิกฤตโควิด-19 ของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรีคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรในด้านการเรียนและการบริหารเวลา ด้านสังคมและ สิ่งแวดล้อม ด้านอารมณ์และสุขภาพจิตและการปรับตัวในการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวกลับสู่การเรียนออนไลน์ในช่วงหลังวิกฤตโควิด-19 ของ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

## วิธีการดำเนินการวิจัย

### 1. ประชากรและตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร ที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 จาก 13 สาขาวิชา ได้แก่ คณิตศาสตร์ ชีววิทยา เคมี ฟิสิกส์ สถิติ วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม วิทยาการคอมพิวเตอร์ จุลชีววิทยา คณิตศาสตร์ประยุกต์ เทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาการข้อมูล ฟิสิกส์ศึกษา และเคมีประยุกต์และจุลชีววิทยาอุตสาหกรรม ที่ลงทะเบียนในภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2565 จำนวน 2,580 คน

1.2 ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ถูกสุ่ม ตามหลักของการสุ่มตัวอย่างจากกรอบประชากรในข้อ 1.1 จำนวน 203 คน

### 2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา และลักษณะการทำปฏิบัติการ โดยแบ่งสาขาวิชา ตามลักษณะการทำปฏิบัติการเป็น 3 กลุ่มได้แก่ 1) กลุ่มสาขาที่ทำปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วย สาขาวิชาสถิติ วิทยาการคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาการข้อมูล 2) กลุ่มสาขาที่ทำปฏิบัติการ ทดลอง ประกอบด้วยสาขาวิชาชีววิทยา เคมี ฟิสิกส์ วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม จุลชีววิทยา ฟิสิกส์ศึกษา เคมี ประยุกต์และจุลชีววิทยาอุตสาหกรรม 3) กลุ่มสาขาที่ไม่มีปฏิบัติการประกอบด้วยสาขาวิชาคณิตศาสตร์ และ คณิตศาสตร์ประยุกต์

2.2 ตัวแปรตาม คือระดับของการปรับตัวกลับสู่การเรียนออนไลน์ในช่วงหลังวิกฤตโควิด-19 แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนและการบริหารเวลา ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ด้านอารมณ์และ สุขภาพจิต และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย

### 3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีการศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา ภูมิภาค สถานที่พักของนักศึกษา การเดินทางมาเรียนในมหาวิทยาลัย เกรดเฉลี่ยสะสม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเพื่อประเมินระดับในการปรับตัวกลับสู่การเรียนออนไลน์ในช่วงหลังวิกฤตโควิด-19 แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการเรียนและการบริหารเวลาประกอบด้วยข้อคำถาม 6 ข้อ ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมประกอบด้วยข้อคำถาม 7 ข้อ ด้านอารมณ์และสุขภาพจิตประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ข้อ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ข้อ โดยเป็นแบบสอบถามที่มีมาตรวัด 5 ระดับ คือ 1 หมายถึงระดับน้อยที่สุด 2 หมายถึงระดับน้อย 3 หมายถึงระดับปานกลาง 4 หมายถึงระดับมาก และ 5 หมายถึงระดับมากที่สุด

### 4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

4.1 การหาค่าความตรง (Validity) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นอาจารย์ในคณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงหรือความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา ความเหมาะสมและความชัดเจนของภาษา โดยต้องมีค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (index of item objective congruence, IOC) มากกว่า 0.50 ข้อคำถามที่ไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (IOC < 0.5) จะถูกนำไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์แล้วนำไปสร้างแบบสอบถาม

4.2 การหาความเชื่อถือได้ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรจำนวน 20 คน แล้วนำมาคำนวณค่าความเชื่อถือได้ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbrach's Alpha Coefficient) มีค่าเท่ากับ 0.873 แสดงว่าแบบสอบถามในงานวิจัยครั้งนี้มีความเชื่อมั่นในระดับสูงสามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้

### 5. การกำหนดขนาดตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ถูกสุ่มมาจากกรอบประชากร โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified sampling) โดยพิจารณาชั้นภูมิคือชั้นปีที่กำลังศึกษา กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G\*Power ในการคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยสถิติสถิติไคสแควร์ (Chi-square) กำหนดขนาดอิทธิพล (effect size) คือ 0.3 กำลังการทดสอบ (power of Test) คือ 0.80 ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.05 ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 196 คน และจัดสรรขนาดตัวอย่างโดยใช้การจัดสรรแบบสัดส่วนกับขนาดประชากรของชั้นภูมิซึ่งหมายถึงชั้นปี จะได้ขนาดตัวอย่างในแต่ละชั้นปีดังแสดงในตาราง 1 จากนั้นสุ่มตัวอย่างตามขนาดที่คำนวณได้ตามตาราง 1 โดยในแต่ละชั้นภูมิใช้การสุ่มอย่างง่ายแบบไม่คืนที่ (simple random sampling without replacement) เนื่องจากมีความคลาดเคลื่อนของระยะเวลาการตอบแบบสอบถามและมีการสุ่มเพิ่ม ดังนั้นขนาดตัวอย่างที่เก็บได้จริงจึงมีค่ามากกว่าขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้เล็กน้อย ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้ขนาดตัวอย่างทั้งหมด 203 คน

ตาราง 1 จำนวนประชากรและตัวอย่างจำแนกตามชั้นปีการศึกษา

ชั้นปี	ขนาดประชากร	ขนาดตัวอย่าง	ขนาดตัวอย่างที่เก็บได้จริง	ร้อยละ
1	848	64	68	33.66
2	577	44	46	22.28
3	631	48	48	23.76
4	524	40	41	20.30
รวม	2,580	196	203	100.00

## 6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะเวลาเก็บข้อมูลในช่วงเดือนมกราคม-มีนาคม 2566 โดยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามผ่าน Google form โดยทำการส่งลิงค์ผ่านอีเมลของนักศึกษา เพื่อขอความร่วมมือและมีการชี้แจงรายละเอียดวัตถุประสงค์ของการวิจัย การตอบแบบสอบถามไม่มีผลกระทบต่อการเรียนหรือการวัดประเมินผลการเรียน การสรุปผลจะเป็นไปในภาพรวมเพื่อเป็นข้อมูลในการใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอนของคณะวิทยาศาสตร์

## 7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถามถูกนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าความถี่และร้อยละ การวิเคราะห์ความเกี่ยวพันระหว่างระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนออนไลน์ในช่วงหลังวิกฤตแพร่ระบาดของโควิด-19 และตัวแปรอิสระ โดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square test) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนออนไลน์ในแต่ละชั้นปีการศึกษา โดยใช้สถิติครัสคัล-วอลลิส (The Kruskal-wallis test) การวิจัยครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป IBM SPSS Statistics 25 ในการบันทึกข้อมูลและประมวลผล

## ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

### 1. ข้อมูลส่วนบุคคล

นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 67.49 ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 16.26 รองลงมาคือสาขาวิชาจุลชีววิทยา จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 13.60 และน้อยที่สุดคือสาขาวิชาเคมีประยุกต์และจุลชีววิทยาอุตสาหกรรม จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.99 นักศึกษามีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 29.56 และมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนครปฐม จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 19.21 และอยู่ในพื้นที่อื่นๆ จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 51.23 นักศึกษาส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในหอพักนอกมหาวิทยาลัย จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 59.61 มีเกรดเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป จำนวน 92 คน

คิดเป็นร้อยละ 45.32 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 34.48 และส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาที่มีปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 51.72

## 2. ผลการศึกษาระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนออนไลน์ในช่วงหลังวิกฤตโควิด-19

2.1 การปรับตัวในด้านการเรียนและการบริหารเวลา ผลการศึกษาระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนออนไลน์ในช่วงหลังวิกฤตโควิด-19 ในด้านการเรียนและการบริหารเวลา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการปรับตัวมากที่สุดทั้งในเรื่องของการสร้างแรงจูงใจและความเข้าใจในการเรียน การมีสมาธิและการทำความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน การมีระเบียบวินัยในการเข้าเรียนให้ตรงตามเวลา การทำงานที่อาจารย์มอบหมายได้ตามกำหนดเวลา การที่ต้องเข้าเรียนแบบทั้งออนไลน์และออนไลน์ และการติดต่อหรือสอบถามอาจารย์เมื่อไม่เข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ดังแสดงในตาราง 2

2.2 การปรับตัวในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมผลการศึกษาระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนออนไลน์ในช่วงหลังวิกฤตโควิด-19 ในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการปรับตัวมากที่สุดในเรื่องการให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม การสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่อยู่ร่วมกับเพื่อนในสถานที่ต่างๆ ของมหาวิทยาลัย การไปในสถานที่ที่คนอยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก การแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของคณะในการเข้าเรียนและการสอบ และการปฏิบัติตามระเบียบการใช้ห้องเรียนห้องปฏิบัติการ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในห้องเรียน นักศึกษามีระดับการปรับตัวน้อยถึงปานกลางในเรื่องการล้างมือหรือใช้เจลแอลกอฮอล์ฆ่าเชื้อเป็นระยะๆ เมื่ออยู่ในมหาวิทยาลัยและการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและอาจารย์ในชั้นเรียนแบบเผชิญหน้า ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 2 จำนวน (ร้อยละ) ของระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนออนไลน์ในด้านการเรียนและการบริหารเวลา

การปรับตัวในด้านการเรียนและการบริหารเวลา	ระดับการปรับตัว (n=203)				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1 การสร้างแรงจูงใจและความเข้าใจในการเรียน	70 (34.48)	57 (28.08)	51 (25.12)	18 (8.87)	7 (3.45)
2 การมีสมาธิและการทำความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน	67 (33.00)	65 (32.02)	40 (19.70)	24 (11.82)	7 (3.45)
3 การมีระเบียบวินัยในการเข้าเรียนให้ตรงตามเวลา	62 (30.54)	55 (27.09)	47 (23.15)	28 (13.79)	11 (5.42)
4 การทำงานที่อาจารย์มอบหมายได้ตามกำหนดเวลา	81 (39.90)	50 (24.63)	35 (17.24)	27 (13.30)	10 (4.93)
5 การที่ต้องเข้าเรียนแบบทั้งออนไลน์และออนไลน์	66 (32.51)	46 (22.66)	46 (22.66)	36 (17.73)	9 (4.43)
6 การติดต่อหรือสอบถามอาจารย์เมื่อไม่เข้าใจในเนื้อหาที่เรียน	60 (29.56)	44 (21.67)	53 (26.11)	34 (16.75)	12 (5.91)

**ตาราง 3** จำนวน (ร้อยละ) ของการปรับตัวกลับสู่การเรียนรู้ออนไลน์ในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

การปรับตัวในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	ระดับการปรับตัว (n=203)				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1 การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและอาจารย์ในชั้นเรียนแบบเผชิญหน้า	50 (24.63)	49 (24.14)	51 (25.12)	39 (19.21)	14 (6.90)
2 การให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม	59 (29.06)	47 (23.15)	48 (23.65)	32 (15.76)	17 (8.37)
3 การสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่อยู่ร่วมกับเพื่อนในสถานที่ต่างๆ ของมหาวิทยาลัย	57 (28.08)	51 (25.12)	45 (22.17)	35 (17.24)	15 (7.39)
4 การไปในสถานที่ที่คนอยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก	52 (25.62)	40 (19.70)	45 (22.17)	43 (21.18)	23 (11.33)
5 การแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของคณะในการเข้าเรียนและการสอบ	59 (29.06)	43 (21.18)	45 (22.17)	40 (19.70)	16 (7.88)
6 การล้างมือหรือใช้เจลแอลกอฮอล์ฆ่าเชื้อเป็นระยะๆ เมื่ออยู่ในมหาวิทยาลัย	46 (22.66)	34 (16.75)	47 (23.15)	53 (26.11)	23 (11.33)
7 การปฏิบัติตามระเบียบการใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในห้องเรียน	54 (26.60)	34 (16.75)	48 (23.65)	40 (19.70)	27 (13.30)

### 2.3 การปรับตัวในด้านอารมณ์และสุขภาพจิต

ผลการศึกษาระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนรู้ออนไลน์ในช่วงหลังวิกฤตโควิด-19 ในด้านอารมณ์และสุขภาพจิต พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการปรับตัวน้อยถึงน้อยที่สุดในเรื่องความรู้สึกกังวลหรือกลัวในการออกจากบ้าน ความรู้สึกกังวลหรือกลัวเมื่อต้องเรียนในห้องที่มีผู้เรียนจำนวนมาก และความรู้สึกกดดันในการถูกถามในชั้นเรียน ดังแสดงในตาราง 4

**ตาราง 4** จำนวน (ร้อยละ) ของการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ในด้านอารมณ์และสุขภาพจิต

การปรับตัวในด้านอารมณ์และสุขภาพจิต	ระดับการปรับตัว (n=203)				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1 รู้สึกกังวลหรือกลัวในการออกจากบ้าน	42 (20.69)	27 (13.30)	30 (14.78)	43 (21.18)	61 (30.05)
2 รู้สึกกังวลหรือกลัวเมื่อต้องเรียนในห้องที่มีผู้เรียนจำนวนมาก	49 (24.14)	32 (15.76)	28 (13.79)	51 (25.12)	43 (21.18)
3 รู้สึกกดดันในการถูกถามในชั้นเรียน	49 (24.14)	29 (14.29)	36 (17.73)	32 (15.76)	57 (28.08)

## 2.4 การปรับตัวในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย

ผลการศึกษาาระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนรู้ออนไลน์ในช่วงหลังวิกฤตโควิด-19 ในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการปรับตัวมากที่สุดในเรื่องการดำเนินงานเกี่ยวกับงานทะเบียนและเอกสารต่างๆ และการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่สำนักงานคณะหรือภาควิชา เมื่อต้องการสอบถามข้อมูลหรือยื่นเอกสารต่างๆ ที่ต้องมีกระบวนการที่ยุ่งยากและขั้นตอนที่มากขึ้น นักศึกษามีระดับการปรับตัวน้อยที่สุดในเรื่องความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของ สาขา/คณะ/มหาวิทยาลัย ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 จำนวน (ร้อยละ) ของการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย

การปรับตัวในการเข้าร่วมกิจกรรมของ มหาวิทยาลัย	ระดับการปรับตัว (n=203)				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1 การดำเนินงานเกี่ยวกับงานทะเบียนและเอกสารต่างๆ	52 (25.62)	36 (17.73)	28 (13.79)	43 (21.18)	44 (21.67)
2 การติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่สำนักงานคณะหรือภาควิชาเมื่อต้องการสอบถามข้อมูลหรือยื่นเอกสารต่างๆ	57 (28.08)	28 (13.79)	33 (16.26)	37 (18.23)	48 (23.65)
3 ความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของ สาขา/คณะ/มหาวิทยาลัย	51 (25.12)	32 (15.76)	36 (17.73)	31 (15.27)	53 (26.11)

3. ผลการศึกษากการวิเคราะห์ความเกี่ยวพันระหว่างระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนรู้ออนไลน์ในช่วงหลังวิกฤต โควิด-19 กับตัวแปรอิสระ

ผลการวิเคราะห์ความเกี่ยวพันระหว่างระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนรู้ออนไลน์ในช่วงหลังวิกฤตแพร่ระบาดโควิด-19 และตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา และลักษณะการทำปฏิบัติการ โดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square test) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สรุปได้ว่า

3.1 เพศไม่มีความเกี่ยวพันกับระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนรู้ออนไลน์ในช่วงหลังวิกฤตโควิด-19 ในเกือบทุกด้านที่พิจารณายกเว้นในด้านการปรับตัวในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ในเรื่องการทำปฏิบัติการตามระเบียบการใช้ห้องเรียนห้องปฏิบัติการและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในห้องเรียน โดยเพศหญิงมีระดับการปรับตัวมากที่สุด ส่วนเพศชายมีระดับการปรับตัวปานกลาง

3.2 ชั้นปีที่ศึกษามีความเกี่ยวพันกับระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนรู้ออนไลน์ในช่วงหลังวิกฤตโควิด-19 ในทุกด้าน

3.3 ลักษณะการทำปฏิบัติการไม่มีความเกี่ยวพันระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนรู้ออนไลน์ในช่วงหลังวิกฤตโควิด-19 ในเกือบทุกด้านที่พิจารณา ยกเว้นในด้านอารมณ์และสุขภาพจิต ในเรื่องความรู้สึกกดดันในการถูกถามในชั้นเรียน โดยกลุ่มที่ทำปฏิบัติการคอมพิวเตอร์มีระดับการปรับตัวมากที่สุด

4. ผลการศึกษาการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนรู้ออนไลน์ในแต่ละชั้นปีการศึกษา จากผลการวิเคราะห์ข้างต้นพบว่ามีเพียงตัวแปรชั้นปีการศึกษามีความเกี่ยวข้องกับระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนรู้ออนไลน์ในช่วงหลังวิกฤตโควิด-19 ดังนั้นจะทำการศึกษากการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนรู้ออนไลน์ในแต่ละชั้นปีการศึกษา โดยใช้สถิติครัสคัล-วอลลิส ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สรุปได้ว่า

#### 4.1 การปรับตัวในด้านการเรียนและการบริหารเวลา

ตาราง 6 แสดงมัธยฐานและค่าเฉลี่ยอันดับของระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนรู้ออนไลน์ในช่วงหลังวิกฤตโควิด-19 จำแนกตามชั้นปีการศึกษา จากค่าสถิติทดสอบสถิติครัสคัล-วอลลิส (KW) และค่า P-value พบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของค่ามัธยฐานของระดับการปรับตัวระหว่างชั้นปีการศึกษาในด้านการเรียนและการบริหารเวลา ทั้งในเรื่องของการสร้างแรงจูงใจและความเข้าใจในการเรียน การมีสมาธิและการทำความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน การมีระเบียบวินัยในการเข้าเรียนให้ตรงตามเวลา การทำงานที่อาจารย์มอบหมายได้ตามกำหนดเวลา การที่ต้องเข้าเรียนแบบทั้งออนไลน์และออนไซต์ และการติดต่อหรือสอบถามอาจารย์เมื่อไม่เข้าใจในเนื้อหาที่เรียน โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีระดับการปรับตัวมากที่สุด

ตาราง 6 ค่าสถิติของระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนรู้ออนไลน์ด้านการเรียนและการบริหารเวลาจำแนกตามชั้นปี

การปรับตัวในด้านการเรียนและการบริหารเวลา	ชั้นปี	มัธยฐาน	ค่าเฉลี่ยอันดับ	ค่าสถิติ KW	P-value
1 การสร้างแรงจูงใจและความเข้าใจในการเรียน	ปีที่ 1	3	82.68	17.396	0.001*
	ปีที่ 2	4	108.22		
	ปีที่ 3	4	101.06		
	ปีที่ 4	5	128.16		
2 การมีสมาธิและการทำความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน	ปีที่ 1	4	96.74	25.441	0.000*
	ปีที่ 2	3	74.23		
	ปีที่ 3	5	108.97		
	ปีที่ 4	5	133.72		
3 การมีระเบียบวินัยในการเข้าเรียนให้ตรงตามเวลา	ปีที่ 1	3	90.22	19.437	0.000*
	ปีที่ 2	4	106.08		
	ปีที่ 3	4	87.34		
	ปีที่ 4	5	134.12		
4 การทำงานที่อาจารย์มอบหมายได้ตามกำหนดเวลา	ปีที่ 1	4	92.91	9.072	0.028*
	ปีที่ 2	4	92.68		

การปรับตัวในด้านการเรียนและ การบริหารเวลา	ชั้นปี	มัธยมศึกษา	ค่าเฉลี่ย อันดับ	ค่าสถิติ KW	P-value
	ปีที่ 3	4	105.74		
	ปีที่ 4	5	123.15		
5 การที่ต้องเข้าเรียนแบบทั้ง ออนไลน์และออนไซต์	ปีที่ 1	4	94.99	13.559	0.004*
	ปีที่ 2	4	91.02		
	ปีที่ 3	4	97.81		
	ปีที่ 4	4	130.84		
6 การติดต่อหรือสอบถามอาจารย์ เมื่อไม่เข้าใจในเนื้อหาที่เรียน	ปีที่ 1	3	97.99	11.832	0.008*
	ปีที่ 2	3	94.88		
	ปีที่ 3	3	91.51		
	ปีที่ 4	4	128.93		

หมายเหตุ \* หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตาราง 7 ค่าสถิติของระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนออนไซต์ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามชั้นปี

การปรับตัวในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	ชั้นปี	มัธยมศึกษา	ค่าเฉลี่ย อันดับ	ค่าสถิติ KW	P-value
1 การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและอาจารย์ในชั้น เรียนแบบเผชิญหน้า	ปีที่ 1	3	96.93	22.707	0.000*
	ปีที่ 2	3	98.96		
	ปีที่ 3	3	81.63		
	ปีที่ 4	5	137.67		
2 การให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม	ปีที่ 1	4	101.35	19.612	0.000*
	ปีที่ 2	4	92.01		
	ปีที่ 3	4	84.38		
	ปีที่ 4	5	134.93		
3 การสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่อยู่ร่วมกับ เพื่อนในสถานที่ต่างๆ ของมหาวิทยาลัย	ปีที่ 1	4	96.49	21.932	0.000*
	ปีที่ 2	4	92.26		
	ปีที่ 3	3	87.75		
	ปีที่ 4	5	138.76		
4 การไปในสถานที่ที่คนอยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก	ปีที่ 1	3	100.54	27.320	0.000*
	ปีที่ 2	3	94.02		
	ปีที่ 3	4	78.78		

การปรับตัวในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	ชั้นปี	มัธยฐาน	ค่าเฉลี่ย อันดับ	ค่าสถิติ KW	P-value
	ปีที่ 4	5	140.56		
5 การแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของคณะในการเข้าเรียนและการสอบ	ปีที่ 1	3	92.17	19.867	0.000*
	ปีที่ 2	3	96.76		
	ปีที่ 3	3	90.80		
	ปีที่ 4	3	137.29		
6 การล้างมือหรือใช้เจลแอลกอฮอล์ฆ่าเชื้อเป็นระยะๆเมื่ออยู่ในมหาวิทยาลัย	ปีที่ 1	3	101.79	24.101	0.000*
	ปีที่ 2	3	87.61		
	ปีที่ 3	2	84.72		
	ปีที่ 4	5	138.73		
7 การปฏิบัติตามระเบียบการใช้ห้องเรียนห้องปฏิบัติการ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในห้องเรียน	ปีที่ 1	3	96.88	17.785	0.000*
	ปีที่ 2	4	89.41		
	ปีที่ 3	3	92.88		
	ปีที่ 4	5	135.29		

หมายเหตุ \* หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

#### 4.2 การปรับตัวในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

ตาราง 7 แสดงมัธยฐานและค่าเฉลี่ยอันดับของระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนออนไลน์ในช่วงหลังวิกฤตโควิด-19 จำแนกตามชั้นปีการศึกษา จากค่าสถิติทดสอบสถิติครัสคัล-วอลลิส (KW) และค่า P-value พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของค่ามัธยฐานของระดับการปรับตัวระหว่างชั้นปีการศึกษาในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ทั้งในเรื่องของการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและอาจารย์ในชั้นเรียนแบบเผชิญหน้า การให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม การสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่อยู่ร่วมกับเพื่อนในสถานที่ต่างๆ ของมหาวิทยาลัย การไปในสถานที่ที่คนอยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก การแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของคณะในการเข้าเรียนและการสอบ การล้างมือหรือใช้เจลแอลกอฮอล์ฆ่าเชื้อเป็นระยะๆ เมื่ออยู่ในมหาวิทยาลัย และการปฏิบัติตามระเบียบการใช้ห้องเรียนห้องปฏิบัติการ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในห้องเรียน โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีระดับการปรับตัวมากที่สุด

#### 4.3 การปรับตัวในด้านอารมณ์และสุขภาพจิต

ตาราง 8 แสดงมัธยฐานและค่าเฉลี่ยอันดับของระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนออนไลน์ในช่วงหลังวิกฤตโควิด-19 จำแนกตามชั้นปีการศึกษา จากค่าสถิติทดสอบสถิติครัสคัล-วอลลิส (KW) และค่า P-value พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของค่ามัธยฐานของระดับการปรับตัวระหว่างชั้นปีการศึกษาในด้านอารมณ์และสุขภาพจิต ในเรื่องของรู้สึกกังวลหรือกลัวในการออกจากบ้าน รู้สึกกังวลหรือกลัวเมื่อต้องเรียนใน

ห้องที่มีผู้เรียนจำนวนมาก และรู้สึกกดดันในการถูกถามในชั้นเรียน โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีระดับการปรับตัวน้อยที่สุด

ตาราง 8 ค่าสถิติของระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนออนไลน์ด้านอารมณ์และสุขภาพจิต จำแนกตามชั้นปี

การปรับตัวในด้านอารมณ์และสุขภาพจิต	ชั้นปี	มัธยฐาน	ค่าเฉลี่ย อันดับ	ค่าสถิติ KW	P-value
1 รู้สึกกังวลหรือกลัวในการออกจากบ้าน	ปีที่ 1	2	102.04	37.848	0.000*
	ปีที่ 2	2	87.74		
	ปีที่ 3	1	76.88		
	ปีที่ 4	5	147.34		
2 รู้สึกกังวลหรือกลัวเมื่อต้องเรียนในห้องที่มีผู้เรียนจำนวนมาก	ปีที่ 1	3	100.14	29.917	0.000*
	ปีที่ 2	2	92.46		
	ปีที่ 3	2	78.89		
	ปีที่ 4	5	142.85		
3 รู้สึกกดดันในการถูกถามในชั้นเรียน	ปีที่ 1	3	101.15	32.910	0.000*
	ปีที่ 2	3	90.60		
	ปีที่ 3	1	77.84		
	ปีที่ 4	5	144.49		

หมายเหตุ \* หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

#### 4.4 การปรับตัวในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย

ตาราง 9 แสดงมัธยฐานและค่าเฉลี่ยอันดับของระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนออนไลน์ในช่วงหลังวิกฤตโควิด-19 จำแนกตามชั้นปีการศึกษา จากค่าสถิติทดสอบสถิติครัสคัล-วอลลิส (KW) และค่า P-value พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของค่ามัธยฐานของระดับการปรับตัวระหว่างชั้นปีการศึกษาในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ทั้งในเรื่องของการดำเนินงานเกี่ยวกับงานทะเบียนและเอกสารต่างๆ การติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่สำนักงานคณะหรือภาควิชาเมื่อต้องการสอบถามข้อมูลหรือยื่นเอกสารต่างๆ และความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของ สาขา/คณะ/มหาวิทยาลัย โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีระดับการปรับตัวมากที่สุดและนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีระดับการปรับตัวน้อยที่สุด

**ตาราง 9** ค่าสถิติของระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนออนไลน์ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย  
จำแนกตามชั้นปี

การปรับตัวในการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย	ชั้นปี	มัธยมศึกษา	ค่าเฉลี่ยอันดับ	ค่าสถิติ KW	P-value
1 การดำเนินงานเกี่ยวกับงานทะเบียนและเอกสารต่างๆ	ปีที่ 1	3	111.28	33.374	0.000*
	ปีที่ 2	2	84.20		
	ปีที่ 3	2	74.85		
	ปีที่ 4	5	138.37		
2 การติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่สำนักงานคณะหรือภาควิชาเมื่อต้องการสอบถามข้อมูลหรือยื่นเอกสารต่างๆ	ปีที่ 1	3	112.17	33.141	0.000*
	ปีที่ 2	3	85.07		
	ปีที่ 3	3	73.83		
	ปีที่ 4	4	137.11		
3 ความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของสาขา/คณะ/มหาวิทยาลัย	ปีที่ 1	3	110.01	35.551	0.000*
	ปีที่ 2	3	84.16		
	ปีที่ 3	2	74.57		
	ปีที่ 4	5	140.84		

หมายเหตุ \* หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

### สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนออนไลน์ในช่วงหลังวิกฤตโควิด-19 พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการปรับตัวมากที่สุดในการเรียนและการบริหารเวลา เนื่องจากนักศึกษาเรียนออนไลน์อย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน จึงต้องมีการปรับตัวในเรื่องของการสร้างแรงจูงใจ การสร้างสมาธิในห้องเรียนรวมถึงการต้องปฏิบัติตามระเบียบวินัยในการเข้าเรียนให้ตรงตามเวลา บางวิชายังต้องมีการเรียนแบบทั้งออนไลน์และออนไลน์ ในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม นักศึกษามีระดับการปรับตัวมากที่สุดในเรื่องการให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม และการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของคณะ แต่นักศึกษามีระดับการปรับตัวน้อยในเรื่องการล้างมือหรือใช้เจลแอลกอฮอล์อาจเนื่องจากมีความเคยชินนอกจากนี้นักศึกษามีระดับการปรับตัวปานกลางในเรื่องการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและอาจารย์ในชั้นเรียนอาจเนื่องมาจากความต้องการพบปะพูดคุยกับเพื่อนหรืออาจารย์แบบเผชิญหน้า นักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการปรับตัวน้อยถึงน้อยที่สุดในเรื่องความรู้สึกกังวลหรือกลัวในการออกจากบ้าน ความรู้สึกกังวลหรือกลัวเมื่อต้องเรียนในห้องที่มีผู้เรียนจำนวนมาก หรืออาจกล่าวได้ว่านักศึกษาไม่มีความกังวลในเรื่องดังกล่าวนี้ ในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย นักศึกษาต้องปรับตัวมากที่สุดในเรื่องการดำเนินงานเกี่ยวกับงานทะเบียนและเอกสารต่างๆ ที่ต้องมีกระบวนการที่ยุ่งยากและขั้นตอนที่มากขึ้น แต่นักศึกษามีความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของ สาขา/คณะ/มหาวิทยาลัย ตัวแปรเพศ

ส่งผลต่อระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนรู้ออนไลน์ในช่วงหลังวิกฤตโควิด-19 ไม่แตกต่างกัน ตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนรู้ออนไลน์ในช่วงหลังวิกฤตโควิด-19 คือ ชั้นปีที่ศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรรณิการ์ แสนสุภาและคณะ (Kannikar et al, 2020) ที่ศึกษาการปรับตัวของนักศึกษาในสถานการณ์โควิด-19 ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

### ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

จากการศึกษาเปรียบเทียบระดับการปรับตัวกลับสู่การเรียนรู้ออนไลน์ในช่วงหลังวิกฤตโควิด-19 ระหว่างชั้นปีการศึกษาพบว่าชั้นปีที่ต่างกันจะมีการปรับตัวที่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีการปรับตัวในด้านต่างๆ ในการกลับมาเรียนออนไลน์หลังวิกฤตมากกว่าชั้นปีอื่น และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีระดับการปรับตัวน้อยที่สุด อาจเนื่องมาจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2562 ซึ่งภาคการศึกษาปลายของปีการศึกษา 2562 เริ่มมีวิกฤตโควิด-19 ระบาด ดังนั้นนักศึกษาอาจมีความคุ้นเคยสภาพแวดล้อมและการเรียนการสอนออนไลน์มาเป็นเวลา 2-3 ปีแล้ว ดังนั้นในช่วงแรกการจัดการเรียนการสอนจึงควรเป็นรูปแบบผสมผสานทั้งออนไลน์และออนไซต์ เพื่อให้ นักศึกษามีแรงจูงใจในการเรียนและ นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีออนไลน์ค่อนข้างมาก จึงควรจะค่อยปรับการเรียนการสอนให้เป็นแบบออนไลน์อย่างช้าๆ โดยเริ่มจากรายวิชาที่มีปฏิบัติการเพื่อให้ นักศึกษาได้ปรับตัวโดยการเรียนแบบชั้นเรียนแต่ยังคงได้ใช้เครื่องมือและทักษะของการเรียนออนไลน์ นอกจากนี้ควรมีกิจกรรมเสริมสร้างการเรียนรู้ในด้านการเรียนและการบริหารเวลาแก่นักศึกษา เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์เรื่อง การติดต่อสอบถามอาจารย์และเจ้าหน้าที่ เสนอให้เพิ่มกิจกรรมการเรียนการสอนที่เป็นกิจกรรมกลุ่มมากขึ้นและเสนอให้ คณะศึกษาศาสตร์มีศูนย์ให้คำปรึกษาทางด้านสุขภาพจิตให้กับนักศึกษา

### References

- Boonleang Thumthong and Pratoun Vannit. (2022). "Effect of the COVID Situation on Thai Education Management: Alternative Education is the Main Way and the way to Survive Thai Education in the Future". Dhammathas Academic Journal Vol.22 No.4 (October-December) 2022. (in Thai)
- Chayapha Owmjainak and Sittiwadee Chabsungnoen. (2021). "Readiness and adaptation in online learning of undergraduate students, Faculty of Science, Silpakorn University in a COVID-19 situation". Bachelor of Science Research Project in Statistics, Silpakorn University. 2021. (in Thai)
- Kannikar Sansupa, Ueathip Kongkranphan, Umaporn Sucaromana, and Phakawan Nantasen. (2020). "The Adjustment of Undergraduate Student in Pangemic Covid-19". Journal of MCU Humanities Review Vol.6 No.2 (July-December) 2020. (in Thai)

- 
- Matichon. (2021). “The Ministry of Education issued an announcement for universities across the country to study online”. [Online]. Retrieved May 27, 2021, from <https://www.matichon.co.th>. (in Thai)
- Tuan Tongkeo. (2020). “New Normal Based Design in Education: Impact of COVID-19”. Journal of Teacher Professional Development Vol.1 No.2 (May- August) 2020. (in Thai)